

PRZEDMOWA

Mikroekonomia jest dynamicznie rozwijającym się działem ekonomii i doczekała się na świecie wielu opracowań podręcznikowych. Opracowanie to zawiera nowoczesną, wspartą bogatą ilustracją graficzną, prezentację podstawowych zagadnień współczesnej mikroekonomii.

Niektóre istotne zagadnienia, jak reguły postępowania konsumentów w dziedzinie podejmowania decyzji konsumpcyjnych, decyzje producenta, formy organizacji rynku oraz rynki czynników wytwórczych omówione zostały nieco szerzej niż w innych podręcznikach mikroekonomii dostępnych w Polsce. Umożliwia to stosunkowo duże zróżnicowanie programu nauczania, w zależności od kierunków studiów czy preferencji wykładowców. Jednakże podstawowym celem niniejszego opracowania jest ukazanie, że mikroekonomia – to nauka nie tylko matematyczna, lecz przede wszystkim społeczna, silnie powiązana z innymi dziedzinami wiedzy.

Podręcznik został tak skonstruowany, aby z powodzeniem mógł być wykorzystany nie tylko jako lektura obowiązkowa na zajęciach z zakresu mikroekonomii, lecz także jako dobra pozycja uzupełniająca do wykładów z zakresu ekonomii menedżerskiej.

Proponowany podręcznik opiera się na dorobku współczesnej teorii ekonomii, zwłaszcza mikroekonomii. Posiada określoną koncepcję strukturalną i treściową. Składa się z piętnastu rozdziałów podzielonych na siedem podstawowych części. Część pierwsza **Wprowadzenie do mikroekonomii** składa się z rozdziału *Podstawowe zagadnienia ekonomii*, w którym omówiony został przedmiot zainteresowań mikroekonomii i wyjaśniono podstawowe pojęcia wykorzystywane w analizach mikroekonomicznych. Część druga **Popyt i podaż** składa się z dwóch rozdziałów. W rozdziale drugim – *Mechanizm funkcjonowania rynku* – wyjaśniono pojęcie rynku i najważniejsze czynniki mające wpływ na sprawne jego funkcjonowanie, przedstawiono także podstawowe elementy rynku: popyt, podaż i cenę. Natomiast w końcowej części rozdziału wyjaśniono równowagę rynkową w krótkim i długim okresie. W rozdziale trzecim – *Elastyczność popytu i podaży* – przeanalizowano cenową, mieszaną i dochodową elastyczność popytu, cenową elastyczność podaży oraz wyjaśniono na konkretnych przykładach metodę mierzenia siły reakcji popytu na zmiany czynników determinujących. Część trzecia podręcznika **Konsument** koncentruje się na mikroekonomicznych podstawach dokonywania wyboru przez konsumenta. Składa się ona z dwóch rozdziałów. Rozdział czwarty – *Teoria wyboru konsumenta* – zawiera wyjaśnienie istoty konsumenta jako podstawowego podmiotu rynkowego oraz jego zachowania nabywcze. W rozdziale tym omówiono także trzy podstawowe mikroekonomiczne teorie konsumpcji. W rozdziale piątym – *Teoria popytu konsumenta* – omówiono wpływ zmiany dochodu i ceny na popyt konsumenta, przeanalizowano efekt substytucyjny i efekt dochodowy zmiany ceny w ujęciu J.R. Hicksa i E. Słuckiego. Dużo uwagi poświęcono tzw. niefunkcjonalnemu popytowi, który wynika z zachowań konsumentów wywołanych oddziaływaniem tzw. efektów zewnętrznych na użyteczność, kształtujących się pod wpływem subiektywnej oceny zachowania się

ogółu konsumentów na rynku. Natomiast w końcowej części rozdziału skoncentrowano się na zastosowaniu teorii wyboru konsumenta. Część czwarta **Producent** składa się z dwóch rozdziałów. W rozdziale szóstym – *Teoria produkcji* – zawarto analizę podstawowego celu funkcjonowania przedsiębiorstwa, wykorzystując przy tym dorobek współczesnej myśli ekonomicznej w tym zakresie. Z kolei rozdział siódmy – *Teoria kosztów i zysków* – koncentruje się na wyjaśnieniu, klasyfikacji i analizie kosztów produkcji w krótkim i długim okresie. W dalszej części rozdziału omówiono zysk i jego rodzaje. Całość zamyka omówienie zależności między poziomem wyniku ekonomicznego a przychodem całkowitym i kosztem całkowitym. Część piąta **Struktury rynku** obejmuje wybrane zagadnienia postępowania producenta w różnych formach organizacji rynku. Składa się ona z pięciu rozdziałów. Rozdział ósmy – *Konkurencja doskonała* – zawiera wyjaśnienie konkurencji rynkowej, oraz założenia i mankamenty konkurencji doskonałej. Ważnym elementem rozdziału jest analiza krótko- i długookresowa przedsiębiorstwa wolnokonkurencyjnego. W rozdziale dziewiątym – *Monopol pełny* – wyjaśniono pojęcie i założenia monopolu, omówiono wyznaczanie wielkości produkcji przy której monopolista maksymalizuje zysk w krótkim- i długim okresie. Sporo miejsca w tym rozdziale poświęcono monopolowi naturalnemu, różnicowaniu cen i dyskryminacji międzyokresowej oraz ustawodawstwu antymonopolowemu. W rozdziale dziesiątym – *Konkurencja monopolistyczna* – omówiono istotę, założenia i warunki równowagi krótko- i długookresowej w przedsiębiorstwie monopolistycznym. Całość zamyka charakterystyka miar koncentracji i konkurencyjności rynku. Rozdział jedenasty – *Konkurencja oligopolistyczna* – zawiera omówienie założeń oligopolu, a także analizuje podstawowe modele ilościowe i cenowe duopolu. Ważnym elementem niniejszego rozdziału jest analiza teorii rynków spornych i przywództwa cenowego oraz modeli oligopolu opartych na teorii gier. Natomiast rozdział dwunasty – *Decyzje producenta a niepewność i ryzyko* – analizuje pojęcia ryzyko i niepewność, a także omawia zagadnienia dotyczące pomiaru ryzyka oraz kryteria oceny decyzji w warunkach niepewności. Całość zamyka podejmowanie decyzji w warunkach ryzyka. Część szósta **Rynki czynników produkcji** składa się z rozdziału trzynastego *Rynek czynników wytwórczych*, w którym omówiono kształtowanie się popytu i podaży na czynniki produkcji w konkurencjach doskonałej i niedoskonałej. W rozdziale tym przeanalizowano rynki pracy, kapitału i ziemi. Natomiast ostatnia część podręcznika **Ekonomia sektora publicznego** koncentruje się na zarysowaniu najważniejszych zagadnień z zakresu ekonomii normatywnej. Część ta składa się z dwóch rozdziałów. W rozdziale czternastym – *Ekonomia dobrobytu* – przedstawiono zagadnienie optimum Pareta i niektóre koncepcje, które na podstawie tego optimum buduje owa teoria. Natomiast rozdział piętnasty – *Niedoskonałości mechanizmu rynkowego* – poświęcony jest ingerencji państwa w mechanizm rynkowy, która jest próbą naprawienia skutków występowania niektórych niedostatków rynku, tj. efekty zewnętrzne, siła monopolowa czy niepełna informacja.

Uzupełnieniem tego opracowania jest książka *Mikroekonomia. Zbiór zadań*, która zawiera bogaty zestaw testów, zadań oraz problemów do wyjaśnienia i dyskusji, stanowiąca doskonały materiał do wykorzystania na różnego typu zajęciach, a także podczas samodzielnej pracy w domu.

Niniejszy podręcznik adresowany jest przede wszystkim do studentów studiów ekonomicznych I stopnia (studiów licencjackich), takich kierunków jak: ekonomia, analityka gospodarcza, analityka społeczna, bankowość i ubezpieczenia, finanse i rachunkowość, międzynarodowe stosunki gospodarcze, gospodarka przestrzenna, logistyka oraz zarządzanie.

Mimo że zawartość merytoryczna podręcznika oraz stopień zawartej w nim wiedzy są dostosowane głównie do potrzeb studentów studiów ekonomicznych, to może on być również wykorzystany z dużym powodzeniem przez studentów politologii, dziennikarstwa, a także prawa i administracji. Książka może być również dobrą lekturą dla polityków gospodarczych, działaczy społecznych i menedżerów, a także studentów i słuchaczy studiów podyplomowych, doktorantów oraz pracowników naukowych i dydaktycznych.

Tomasz Zalega